

The left side of the slide features a decorative vertical bar composed of several parallel lines with different patterns: a thin solid line, a wider textured line, and another thin solid line. To the right of these bars are five overlapping circles of varying sizes, arranged in a descending staircase pattern from top-left to bottom-right. The largest circle is at the top, and the smallest is at the bottom.

BOJĀJUMI EĢĻU AUDZĒS

Indulis Brauners
2010. gada 17. novembris

SEMINĀRS PAR IZPĒTES PROJEKTA GAITU UN SASNIEGTAJIEM REZULTĀTIEM

- ☐ Projekta nosaukums: „**AS “Latvijas valsts meži” valdījumā esošajos mežos bojāto egļu audžu masveida bojājumu iemeslu noskaidrošana un rekomendāciju izstrāde bojāto audžu apsaimniekošanai**”.

- ☐ Semināra darba kārtība:

10.00 – 10.20	Ievads – I. Brauners, A. Lazdiņš.
10.20 - 10.50	Egļu vitalitātes analīze – J. Donis.
10.50 – 11.20	Augsnes raksturojums, augsnes un skuju ķīmiskais sastāvs un īpatnības bojātajās un nebojātajās audzes daļās- A. Lazdiņš.
11.20 – 11.35	<i>Kafijas pauze.</i>
11.35 – 12.05	Sakņu biomasa bojātajās un nebojātajās audzes daļās, sakņu vitalitātes raksturojums, mikoriza, citi patogēni- D. Kļaviņa, Ē. Gaitnieks, A. Bārdulis.
12.05 – 12.35	Bruņuts uzskaites rezultāti un citi, ar kukaiņu iespējamo līdzdalību, egļu kalšanā saistītie jautājumi- A. Smits.
12.35 – 13.00	Egļu kalšana un bojāto audžu apsaimniekošanas pieredze Lietuvā- A. Lazdiņš.
13.00 – 14.00	<i>Pusdienas.</i>
14.00 – 16.30	Objektu apsekošana mežā, diskusija- priekšlikumi bojāto egļu audžu apsaimniekošanā- A. Lazdiņš, P. Zālītis, I. Brauners.
16.30	Semināra noslēgums, mājupceļš.

2010. GADA JŪNIJS, SIA "RĪGAS MEŽI"

Bojāta egļu audze SIA „Rīgas meži” Olaines apkārtnē (foto: A. Lazdiņš; V. Nollendorfs)

PIRMĀS ATZIŅAS:

- ☛ Novērotais bojājuma veids ir jauns un līdz šim Latvijā nebijis;
- ☛ Tika izvirzītas ap 16 dažādas hipotēzes par to, kas varēja radīt šādus egļu audžu postījumus;
- ☛ SIA “Rīgas meži” valdījumā ir aptuveni 900 hektāru šādu bojātu egļu audžu.

VMD REAKCIJA UZ NOTIEKOŠO EĢĻU AUDZĒS:

☪ Paziņojums, ka tas veiks :

- bojāto eĢļu audžu apzināšanu visas valsts teritorijā;
- pētījumus bojājuma cēloņu noskaidrošanai.

☪ Sekoja rīcība:

- Apzināja bojājuma riskam pakļauto audžu atrašanās vietas;
- Izstrādāja metodiku audžu apsekošanai;
- Sadarbībā ar SIA “Rīgas meži” veica avio lidojumus situācijas novērtēšanai no gaisa.

BOJĀTĀS EGLŪ AUDZES NO PUTNA LIDOJUMA:

(FOTO: A. ŠMITS)

LVM RĪCĪBA:

- ☛ Pēc SIA “Rīgas meži” sniegtās sākotnējās informācijas, LVM deva uzdevumu mežsaimniecību speciālistiem pievērst uzmanību vidēja vecuma egļu audzēm, kas aug uz kūdras augsnēm;
- ☛ Provizoriskie dati parādīja (uz 13.07.2010):

<i>N.p.k.</i>	<i>Mežsaimniecība</i>	<i>Bojāto audžu platība (ha)</i>	<i>Bojāto audžu vecums (gados)</i>	<i>Bojāto audžu kopējā krāja (m³)</i>
1	Austrumvidzeme	28.8	38-45	4896
2	Dienvidkurzeme	0	0	0
3	Dienvidlatgale	200	40-50	34000
4	Rietumvidzeme	0	0	0
5	Vidusdaugava	72.4	33-50	12308
6	Zemgale	32.9	25-55	5593
7	Ziemeļkurzeme	0	0	0
8	Ziemeļlatgale	50	30-50	8500
KOPĀ:		384.1	X	65297

BOJĀTĀS EGLŪ AUDZES LVM MEŽOS:

(DATI UZ 08.11.2010.)

☛ Sagatavotie apjomi:

<i>N.p.k.</i>	<i>Mežsaimniecība</i>	<i>Sagatavotie apjomi (ha)</i>	<i>Novērtētā krāja (m³)</i>
1	Austrumvidzeme	7	1138.6
2	Dienvidkurzeme	0	0
3	Dienvidlatgale	187.5	42262.5
4	Rietumvidzeme	0	0
5	Vidusdaugava	0.2	41.1
6	Zemgale	7.1	370
7	Ziemeļkurzeme	0	0
8	Ziemeļlatgale	0	0
KOPĀ:		201.8	43812.2

LVM ZINĀTNISKĀ IZPĒTE EGLŪ AUDŽU MASVEIDA BOJĀJUMU IEMESLU NOSKAIDROŠANAI

- ☛ Šī gada 7. septembrī LVM noslēdza līgumu par izpētes projekta „AS *“Latvijas valsts meži” valdījumā esošajos mežos bojāto egļu audžu masveida bojājumu iemeslu noskaidrošana un rekomendāciju izstrāde bojāto audžu apsaimniekošanai*” realizāciju ar LVMI “Silava” (gala nodevums 30.12.2010.);
- ☛ Projekts paredz:
 - četrās LVM mežsaimniecībās ierīkot patstāvīgos parauglaukumus (kopā 40 parauglaukumi), tajos veicot regulārus mērījumus un analīzes;
 - veikt entomoloģisko un fitopatoloģisko risku novērtējumus;
 - izstrādāt un aprobēt tālizpētes metodiku ātrai bojājumu identificēšanai;
 - novērtēt materiālos zaudējumus, kas radušies 2010. gada egļu audžu bojājumu rezultātā;
 - izstrādāt priekšlikumus bojāto audžu apsaimniekošanai.

NEPIECIEŠAMĀ RĪCĪBA 2010. GADA ZIEMAS- 2011. GADA RUDENS PERIODĀ (I):

- ☛ Šī gada beigās, noslēdzoties pasūtītajam izpētes projektam:
 - Tiks definēti pasākumi, kas veicami bojāto audžu apsaimniekošanā;
 - Rekomendācijas darbiem, kas veicami, lai nepieļautu jaunu mizgrauža bojājumu uzliesmojumu;
 - Rekomendācijas pasākumiem, lai iespēju robežās ierobežotu egļu audžu bojājumu turpmāku izplatīšanos.

NEPIECIEŠAMĀ RĪCĪBA 2010. GADA ZIEMAS- 2011. GADA RUDENS PERIODĀ (II):

- ☛ Nesagaidot pasūtītā projekta rekomendācijas, no esošās pieredzes ir skaidrs, ka būs veicami sekojoši pasākumi:
 - Stipri bojāto egļu audžu nociršana veicama līdz 2011.gada 1.maijam;
 - Feromonu slazdu izvietošana plānojama nocirsto audžu izcirtumos, ja to tuvumā (500m rādiusā) sastopamas egļu audzes (vidēja vecuma un vecākas);
 - Izvērtējams jautājums par ciršanas atlieku krautnēšanu kaudzēs kurināmās šķeldas ieguvei;
 - Izvērtējams jautājums par kopšanas ciršu veikšanu egļu audzēs;
 - Meža mākslīgā atjaunošana ar egli, bojātajās platībās, atliekama uz diviem gadiem.
- ☛ Šī gada beigās, kad būs zināmas zinātnieku rekomendācijas bojāto egļu audžu turpmākai apsaimniekošanai, tad arī tiks precizēti LVM veicamie pasākumi un to apmērs iepriekš minēto bojājumu ierobežošanai.

praldies!

